

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM t. NV SBS BELGIUM

(dossier nr. 2019/392)

BESLISSING nr. 2019/019

27 mei 2019

In de zaak van VRM tegen NV SBS Belgium,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr C. ADAMS, *voorzitter*,
Dhr P. SOURBRON, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, *leden*

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 27 mei 2019.

Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren van een regelmatige monitoring van de Vlaamse televisieomroeporganisaties, heeft de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van diverse televisieomroeporganisaties op 22 maart 2019 (17u tot 23u) aan een onderzoek onderworpen.

Het betreft hier onder meer de uitzendingen van het omroepprogramma VIJF van NV SBS Belgium.

2. Op 2 april 2019 legt de onderzoekscel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor aangaande mogelijke overtredingen van de regelgeving tijdens de bovengenoemde uitzending.

3. Op 29 april 2019 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, NV SBS Belgium (hierna: SBS), met maatschappelijke zetel Harenssesteenweg 224 te 1800 Vilvoorde, in een procedure op tegenspraak te betrekken.

4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 30 april 2019 aan SBS meegedeeld.

5. SBS bezorgt per brief van 13 mei 2019 schriftelijke opmerkingen aan de VRM.
6. SBS maakt geen gebruik van de mogelijkheid om mondeling toelichting te geven op de zitting van 27 mei 2019.

DE FEITEN

7. Onmiddellijk na de uitzending van het programma "Temptation Island" wordt het programma 'Goedele on Top' uitgezonden. Het programma wordt uitgezonden van 21u38 tot 21u43 en duurt ongeveer 5 minuten. Er wordt geen PP-logo getoond aan het begin noch aan het einde van het programma.

Tijdens het programma wordt een deelnemer van "Temptation Island" geïnterviewd door Goedele Liekens. Op het tafeltje naast de interviewer staat een fles "Omerta Rum" duidelijk zichtbaar in beeld. Het programma "Goedele on Top" bevat productplaatsing in de zin van artikel 2, 30°, van het Mediadecreet.

Het programma bevat echter geen PP-logo. Hierdoor worden de kijkers niet gewaarschuwd voor het gebruik van productplaatsing in dit programma.

Volgens de onderzoekscel stemt dit niet overeen met de goede toepassing van artikel 100 §1, 4°, van het Mediadecreet.

TOEPASSELIJKE REGELS

8.1. Artikel 2, 30°, van het Mediadecreet bepaalt:

"30° productplaatsing: elke vorm van audiovisuele commerciële communicatie die bestaat in het opnemen van of het verwijzen naar een product of dienst of een desbetreffend handelsmerk binnen het kader van een televisieprogramma,"

8.2. Artikel 99 van het Mediadecreet luidt als volgt:

“Productplaatsing is toegestaan ten aanzien van:

1° het opnemen of het verwijzen naar een product of dienst of een desbetreffend handelsmerk tegen betaling. In voorkomend geval is productplaatsing enkel toegestaan in (televisie)films, series, sportprogramma's en lichte amusementsprogramma's, met uitzondering van kinderprogramma's;

2° goederen of diensten die gratis worden geleverd, zoals productiehulp en prijzen, met het oog op de opname ervan in een programma. In voorkomend geval is productplaatsing toegestaan in alle soorten programma's, behoudens in alle kinderprogramma's van de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Regering kan dit verbod uitbreiden tot de kinderprogramma's van de andere omroeporganisaties.”

8.3. Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet schrijft voor:

“De programma's die productplaatsing bevatten, voldoen aan al de volgende voorwaarden:

1° de inhoud en, in geval van lineaire uitzendingen, de programmering ervan, worden nooit dusdanig beïnvloed dat de verantwoordelijkheid en de redactionele onafhankelijkheid van de omroeporganisatie worden aangetast;

2° ze sporen niet rechtstreeks aan tot aankoop of huur van goederen of diensten, in het bijzonder door die producten of diensten specifiek aan te prijzen;

3° het product of de dienst in kwestie krijgt geen overmatige aandacht;

4° als het programma in kwestie is geproduceerd of besteld door de omroeporganisatie zelf of door een aan hem verbonden onderneming, worden de kijkers duidelijk gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing. Het programma in kwestie wordt in het begin en op het einde ervan, en als het na een reclamepauze wordt hervat, op passende wijze als zodanig aangeduid om verwarring bij de kijkers te voorkomen. De Vlaamse Regering kan daarover nadere regels bepalen.”

8.4. De artikelen 1 tot en met 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing bepalen:

“Art. 1. Omroeporganisaties wijzen de kijkers op de aanwezigheid van

productplaatsing in de programma's zoals vermeld in artikel 100, § 1, 4°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, door het tonen van het logo dat in de bijlage bij dit besluit is opgenomen.

Art. 2. De manier waarop het logo, vermeld in artikel 1, in beeld wordt gebracht, voldoet aan de volgende criteria:

1° het wordt op een duidelijke en contrasterende wijze gedurende ten minste vijf seconden ononderbroken in beeld gebracht in het begin van het programma, op het einde van het programma en na elke hervatting van het programma na een reclamepauze;

2° het wordt rechts bovenaan of rechts onderaan in beeld gebracht en voldoet aan de volgende minimumnormen:

a) grootte: 1) SD : breedte 35 px en hoogte 35 px;

*2) HD: - resolutie 720 lijnen : breedte 42 px en hoogte 42 px;
- resolutie 1080 lijnen : breedte 63 px en hoogte 63 px;*

b) kleur: 255 (R) 255 (G) 255 (B) / 0 (R) 0 (G) 0 (B);

c) transparantie: 45 %.

Art. 3. Het logo, vermeld in artikel 1, wordt op een neutrale manier in beeld gebracht. De aanduiding van de aanwezigheid van productplaatsing in een programma mag de producten of de diensten waarop de productplaatsing betrekking heeft, niet vermelden of vertonen."

Bijlage. Het logo voor productplaatsing, vermeld in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing.

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

9. SBS stelt dat zij geen inbreuk heeft gemaakt op de decretale regels inzake de plaatsing van een PP-logo.

De omroeporganisatie voert aan dat de betrokken uitzending "*geen uitzending van een televisieprogramma as such*" is maar louter een aankondigingsspot voor het televisieprogramma van de daaropvolgende week.

SBS wijst er verder op dat de uitzending van de televisieprogramma's zelf, indien relevant, wel het PP-logo bevatte. Aankondigingsspots bevatten volgens SBS nooit een PP-logo.

B. Beoordeling

10.1. Het verweer dat de betrokken uitzending een aankondigingsspot voor het televisieprogramma van volgende week zou zijn, wordt niet aanvaard.

10.2. Voor zover het schriftelijk verweer al duidelijk zou maken welk programma van de daaropvolgende week zou worden aangekondigd, kan dit evenmin uit de beelden worden afgeleid.

Een aankondigingsspot kan worden omschreven als een (korte) spot of trailer waarin het programma wordt aangekondigd, met vermelding van dag en uur van uitzending, op basis van een promotionele mix/montage van korte fragmentjes. Qua duurtijd is een aankondigingsspot vergelijkbaar met een reclamespot (dertigtal seconden).

In tegenstelling tot wat de omroeporganisatie aanvoert, blijkt uit de beelden nergens welk programma voor de daaropvolgende week wordt aangekondigd. Na de aftiteling van het voorgaande programma ("Temptation Island") begint de betrokken uitzending en komen na enkele seconden de woorden "Goedele on Top" schermvullend in beeld. Aansluitend start een minutenlang dierend interview met Goedele en een deelnemer van het voorgaande programma. Tijdens dat interview wordt er teruggeblikt op wat er zich in de voorbije afleveringen van het voorafgaande programma heeft afgespeeld en wordt daar dieper op ingegaan. De kijker krijgt op die manier extra informatie bij een ander programma, vergelijkbaar met bijvoorbeeld een voetbaltalkshow waarbij wordt nagekaart over de uitgezonden wedstrijd.

Anders dan bij een aankondigingsspot worden in de betrokken uitzending een nabeschouwing en nadere info gegeven over voorbije afleveringen van een

programma maar wordt er geenszins melding gemaakt van dag en/of uitzenduur van een programma voor de daaropvolgende week, zoals de omroeporganisatie beweert.

10.3. Komt daar bij dat een voice-over op het einde van de uitzending zegt "Waarom reageert Roger zo koeltjes op de verleidsters? Goedele polst ernaar in het vervolg van "Goedele on Top" op VIJF.be" en er verschijnt visueel in beeld "Blijf kijken naar Goedele on Top". Woorden als "het vervolg van Goedele on Top" en "Blijf kijken naar Goedele on Top" maken, voor zoveel als nodig, geheel duidelijk dat het om een programma gaat en niet om een aankondigingsspot. In dat laatste geval zou de kijker aangesproken worden met de woorden "Kijk op...". Het gegeven dat de kijker naar een ander kanaal moet overschakelen om naar het vervolg te kijken, doet daar geen afbreuk aan.

10.4. Door een minutenlange nabespreking, die zelf een duidelijke titel meekrijgt, in dit geval "Goedele on Top", van een ander programma uit te zenden zonder enige verwijzing naar een tijdstip van uitzending van een programma voor de daaropvolgende week en de uitnodiging voor de kijker om te blijven kijken, wordt de betrokken uitzending als een programma aan de kijker voorgesteld en moet ze als dusdanig worden beschouwd.

11.1. Overeenkomstig artikel 99 van het Mediadecreet is het omroeporganisaties toegestaan om programma's uit te zenden die productplaatsing bevatten, tegen betaling dan wel na gratis aanlevering van de betreffende goederen of diensten (zoals bij productiehulp). Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen.

Uit de vaststellingen van de onderzoekscl en de beelden blijkt dat het programma "Goedele on Top" productplaatsing bevat. Hoewel SBS de aard van de uitzending betwist, betwist zij de aanwezigheid van productplaatsing niet.

11.2. Artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet bepaalt dat bij programma's met productplaatsing de kijkers duidelijk moeten worden gewezen op de aanwezigheid van productplaatsing. Bij besluit van 10 september 2010 heeft de Vlaamse Regering hiervoor een specifiek logo goedgekeurd en de manier verduidelijkt waarop dit PP-logo in beeld moet worden gebracht.

Uit de vaststellingen van de onderzoekscl en de beelden blijkt dat het programma "Goedele on Top" niet op passende wijze door middel van een PP-logo wordt aangeduid als programma dat productplaatsing bevat.

11.3. Uit het voorgaande volgt dat SBS een inbreuk heeft begaan op artikel 100,

§ 1, 4°, van het Mediadecreet en artikel 2, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 betreffende het gebruik van een logo voor de aanduiding van productplaatsing.

12. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat de voorbije jaren geen gelijkaardige inbreuken werden vastgesteld bij de omroeporganisatie.

Daarom is een waarschuwing in dit geval een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV SBS Belgium een inbreuk vast te stellen op artikel 100, § 1, 4°, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 1°, van het Mediadecreet NV SBS Belgium hiervoor te waarschuwen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 27 mei 2019.

D. PEEREMAN
griffier

C. ADAMS
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.